

Makói Független Ujság

POLITIKAINAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLNE.Alapította:
DR. KISS PÁL.ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Fél évre 7 korona | Egy óra 1 K. 20
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Fél évre 14 korona | Egy óra 2 K. 40

Egy sereg makói

megint bevágnak a hét vége felé a katonákhoz, megint megszapordik azon makói családok száma, akik nélkülölni kénytelenek majd a családapát, a kereső férjét, a gardát. Megint megszapordik a „hadi” asszonyok száma.

Ujabb gond és aggodalom elé állítatik ez az itthon maradó társadalmom, mert hisz az csak magától értődik, hogy az itthonmaradtakra hárul a gondja annak, hogy a „hadi” asszonyoknak a keserves gondjai, bajai, csökkenjenek és elviselhető legyen keserves életük.

Első sorban a hadisegély-ügyét kell rendbehozni. Ahhoz a kis segítséghez, amelyet a mai nagy drágaság siralmas alamizsnára züllesztett miné: előbb a gyorsan kell jutni minden hadbavonult makói ember családjának.

Ne keljen hóban fagyban, szélben esőben tél délutánoként várakozni s ugyanígy drága munkaidőt elvesztegetni a szegény asszonyokéknak. A hadisegély ügyek elintézésének gyorsítását elérendő, adni kell segítő munka erőt. Sok kovos tanácsoknak. Sok nagyon sok az a munka, ami ennek a derék tisztviselőnek vállaira neheredik. Ha rajta segítünk munkaerővel, a hadi asszonyok is segítenek, gyorsabban, rimáttan fog menni minden.

Gondoljunk a hadbavonultak és hadbavonultak gyermekeire. Hiába volt ma napos idő, de már ita a tél, cipő ruha kéne nekik.

A legsürgősebb társadalmi akció indítandó, mert elvégre mindent megtehető az Aranka Nagyságra bízni. Az „Aranka Nagyság” a Návay Aranka urhély, aki annyi sokat tesz, esőndben zajtalanul „bizottság” és „választmányi tagok” nélkül. Az „Aranka Nagyság” terheit s nemes munkáján segíteni kell. Elutalt komolyan „bizottságok” és „választmányi tagok” nélkül. Igazi érdemleges segítséget. Ne járjon egy gyerek se meztelb és nyári rongyokban.

Gondoljunk arra, hogy ezek a mai gyerekek fogják megvédeni a mi öreg napjaink nyugalmát. Legyünk könyörületesek irántuk. Ne hagyjuk őket cipő és ruha híján elpusztulni.

Gondoljunk a hadbavonultak gyermekeinek iskoláztatására. Ma úgy áll a helyzet, hogy Makón százezreknél is több iskola nélkül, tanulás nélkül csavarognak a gyermekek. Az iskolákat elfoglalta a katonaság.

A katonaságnak tágas nagy termek kellene. Ha ez kell úgy ott van a makói kaszinó, a kereskedők egyesülete, az összes függetlenségi és nem függetlenségi társas körök, ide ehét katonákat vagy iskolákat helyezni. Ezekre a tőrökre ha szükség is van, de nagyobb szükség van az iskolákra. Sőt ott van a szeretetiház ahol oly gondos megérett és szeretetteljes nevelésben részesülnek leányaink, de csak akkor ha már elzúllottak, de elég itt kell szegényeknek iskola nélkül csavarogniuk. Nem lehetne a háboru végéig valahogy a többi zúllott leányok intézetébe elhelyezni a makói zúllott gyerekeket és a szeretetiházban nyernék egy hatalmas iskolát. Miért ne legyenek nyugodtak a hadbavonultak, hogy míg ők odaharcolnak, addig otthon a gyermekeiket becsületes derék polgárokká nevelik az iskolákban.

Gondoljunk arra, hogy a hadbavonultak asszonyai hozzájussanak minden közszükségeti cikkhez a hatóság útján. Ne keljen napokat écsorogniok egy fél liter petróleumért, egy kiló sóért, egy kis cukorért meg sok minden másért. Ne legyünk önzőemlék és gondatlanok a hadbavonultak itthonmaradottjaikkal szemben, mert ezek egyszer csak hazajönnek és megtalálnak számoltatni minket és ez ilyen keserves számoltatás találni.

— Arcképes igazolványok kiállítására az üzletvezetőségnek. A Békés, Csanád, és Csongrád vármegyék területén lakó igényjogosultak a magyar királyi államváltásuk vonalain felárul jegy váltására jogosító arcképes igazolványait a szegedi üzletvezetőség hosszabítja meg, illetve az új igazolványokat ez a hivatal állítja ki. Ez igazolványoknak az 1917 évre leendő meghosszabítására iránti kérelmek folyó évi október 1-étől december 31-ig fogadtatnak el és az ily kérvények gyors elintézésére céljából a Békés vármegyében lakó igényjogosultak október, a Csanád vármegyében lakók november, a Csongrád vármegyében lakók pedig december 1-nyarán küldjék be kérvényeiket. A nyugdíjsok a kérvényre ragasszák föl a meghosszabításért járó igazolványonkint 2 korona postabélyegét. Kérvényünkben a gyermek nevét és életkorát tüntessék ki és az közigazgatási hatóság által a megfelelő záradékkal vezetessék rá. Az igazolványok visszaküldéséhez megcímzett és kellő postabélyeggel ellátott boríték melléleendő a kérvény.

Verjük az oláhokat

Hőfer altábornagy mai jelentése

Budapest, október 23.

Keleti hadszíntér:

Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg arcvonala:

A Szukduki és Vöröstoronyi szorosától délre tovább tartanak a harcok, Predeáltól délkeletre osztrák-magyar és német csapatok erősen elsáncolt magaslati állásból az ellenséget a Parazuga völgyben szorították le. Magyarország keleti határán visszavertünk román ellentámasztásokat.

Dornavatrától keletre négy kilométer szélességben betörtünk az orosz állásokba, az ellenség nyolc tisztet, ötszáztizennégy főnyi legénységet és két géppuskát hagyott kezünkön.

Arra irányuló kísérletei hogy az elfoglalt magaslatokat visszaszerezze sikertelenek maradtak.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadsereg arcvonala:

Tertyánszky vezérezredes hadseregénél erős ágyutüz Zatrucytól délre ellenség nagy veszteségei mellett visszavertünk egy elszigetelt orosz előretörést.

Olasz hadszíntér:

A tengermelléki arcvonal déli szárnyán a tüzéségi aknavető harcok tovább folynak. Az Opachiosellai ut mentén erőnyomuló ellenséges gyámságot tüzelésünkkel gyors visszavonulásra kényszerítettük. Tirolban az ellenséges ágyutüz hevesége helyenként fokozódott.

Délkeleti hadszíntér:

Csapatainknál nics különösebb esemény.

Macedóniai harcponal:

Nincs ujság.

HÖFER, altábornagy.

Román hivatalos jelentés Oroszország külön békéjéről.

(Az oláh félhivatalos a központiakkal folytatott tárgyalásáról. — Dragulita tábornok hadvezér megsebesült.)

A Neus Wiener Journalnak egy magyar ember, aki Bukarestet október 7 én elhagyva, körülötte uton tért haza, az oláh állapotokról a következőket mondotta:

— Brassó és Nagyszeben eleste után az oláh kormány azonnal külön futárt küldött Pétervárra, azzal az esdekkel, hogy Oroszország küldjön azonnal segítséget, mert Románia elvesz. Ouan az a válasz érkezett, hogy Oroszországnak az egész seregére szüksége van Bukovinában, ahol épen Románia érdekében tehermentesítő offenzívára készülnek. Pétervárról Ferdinánd királynak futárjával a következő üzenetet küldötték: Ha Románia nem avatkozott volna be a háborúba, az orosz csapatokat már régen kivontuk volna

Bukovinából. Erre a válasza Mária királyné — így beszél oláh udvari körökben — táviratot intézett a cárnéhoz, amelyben sürgős segítséget kér, mert Románia végveszedelem előtt áll. A cárné csak azt felelte, hogy nagyon sajnálja, de nem teljesítheti a királyné óháját, mert nem foglalkozik állami ügyekkel. A cárné hideg felelete nagy elkeseredést keltett a bukaresti udvari és politikai körökben és ezt még növelte az, hogy a félhivatalos Indepedance Roumain egy párisi jelentést közöl, amelyben azt írja, hogy Oroszország, Németország és Ausztria Magyarország között csendes tárgyalások folynak, amelynek alapja Románia felosztása.

A tarhonya gyártás és a Haditermény részvénytársaság.

A tarhonya készítését legutóbb a kormány indyalevőleg rendeletben szabályozta. A rendelet értelmében a tarhonyát előállító vállalatok kizárólag a Haditermény R. T. által kiszolgáltató lisztből és pedig csak főzölisztből állíthatnak elő tarhonyát és ezt csak a Haditermény utján hozhatják forgalomba. A következő legmagasabb ár 109 korona míg a követlen fogyasztás céljait szolgáló forgalomban csak olyan árat számíthat az eladó, amely a legmagasabb árat legfeljebb 15 százalékkal haladja túl. Az előállítás és a forgalmát szabályozó rendelet életbeléptetése a tarhonyát előállító iparvállalatok a legnagyobb érdeklődéssel várják, hogy a kormány beavatkozása folytán milyen alakulatot vessz a tarhonyagyártás és üzemeket milyen mértékben tudják fenntartani a jövőben. Illetékes helyen tudósítanak érdeklődöt arról hogy a rendelettel milyen módon hajtják végre és a tarhonyagyárosok varakozását milyen mértékben fogja kielégíteni a Haditermény R. T.

— Hogyan természetes — mondta az informátor — hogy elsősorban a lisztkészletek nagyságától függ, a tarhonya gyártása milyen arányban lesz megengedhető. Egy-egy óra most még nem lehet biztos és végleges képet alkotni arról, hogy mekkorák lesznek a lisztkészletek és így ezt sem lehet tudni, hogy mennyi lesz az a főlöleg, amelyet tarhonyagyártás céljára föl lehet majd használni. Az idén tudvalevőleg kevesebb a liszt, mint tavaly volt. A csökkent lisztkészletek miatt, — amely egyes vidékeken átmenetileg valószínűleg liszthiány jellegű oltott — legjobb esetben is nagyon csekély készleteket lehet fölhasználni a polgári szükséglettel kielégítő tarhonyagyártás céljára. Nincs kizárva az sem, hogy ha rosszabbodnak a lisztellátás viszonyai, úgy egyáltalában nem engedélysznek lisztet

tarhonyagyártás céljaira. Általában a végleges döntést a tarhonyagyártást megillető lisztmennyiség megállapítása tekintetében a kormány tartotta fenn magának, az ő döntésétől függ tehát, hogy a tarhonyaipar milyen arányokban tarthatja fenn üzemét a jövőben.

Moraht őrnagy Oroszország föltűnő magatartásáról.

Moraht őrnagy a hadihelyzet ismertetése közben rámutat Oroszország figyelemre méltó magatartására. Romániát Oroszország nem elegendően támogatja, egykedvűen nézi Románia sorsát. Moraht őrnagy emézetet a sajtóban felmerült ama hírekre, hogy Oroszország — úgy lehet — gondol arra, hogy Romániából területet hasítson ki és a Moldovát kompenzáció tárgyának tekintse.

Az orosz katonai kritikuskok a román front eseményeit egyre pesszimistikusabban ítélik meg. A Russkij Invalid című nagyteljesítményű orosz katonai lap a balkáni eseményeknek a legnagyobb jelentőséget tulajdonítja. E lap véleménye szerint a Balkánon dől el a világháború sorsa. Az, aki a Balkánon ur marad, fog a népek nagy viaskodásáról is győztesként kikerülni.

Mentül inkább tulajdonítanak a dobuduznai eseményeknek katasztrófális jellegűt, annál kevesebb kedvet mutat Oroszország arra, hogy Románia vesztett ügyét támogatja. Sumarov eszébe a Borszeitungban a románokat katonai tehetetlenségével vádolja. Szerbia még jobban ellent tudott állani, bárha Szerbia ellen sokkal nagyobb ellenséges sereget vontak össze.

— KERESSEK 2—3 esetleg 4 szobás lakást, lehetőleg a főtérhez közel, november elsejére. Weiszmann Malvin, főtér, rendőrség épülete.

NAPI HIREK

— Komjáthy Béla meghalt. Komjáthy Béla ügyvéd, volt országgyűlési képviselő ma reggel Budapesten 70 éves korában meghalt. Komjáthy Béla 1875-ben lett képviselő s különösen 1888-ban, a Jansky féle tüntetések alkalmával játszott nagyobb szerepet, hevesen agitált az ellen, hogy a közös hadsereg a politikai ügyekbe beavatkozzon s ez időben több párbaja is volt. Egyidőig alelnöke volt az országgyűlési függetlenségi pártnak. 1906-ig — a mikor a politikai közszereplés teréről visszavonult — egy évet kivéve állandóan tagja volt a képviselőháznak s mindig a liberális irányzatnak volt a híve.

Csak az örökvilágosság fényeskedjék! A vallás és közoktatásügyi miniszter leiratban arra kéri az egyházi főhatóságokat, hogy az arra alkalmas eszközök fölhasználásával hassanak oda, hogy a sirok kivilágítása a gyertyahiányra való tekintettel az idén lehetőleg mellőztessenek és a templomban is takarékoskodjanak a gyertyákkal. Az egyházi főhatóságok most leiratban figyelemztették a papségot, nemesak a katolikus egyházaknál, hanem a protestáns vallásuaknál is.

— A maximális árak kijátszása ellen. A földmívelésügyi miniszter rendelettel adott ki s abban utasítja a vidéki hatóságokat, hogy a polgári fogyasztásra vidéken vásárolt sertéseket a szállítás előtt táviratilag be kell jelenteni a földmívelésügyi minisztériumnak és annak intézkedése nélkül nem szabad megvásárolni a szállítást. Ezt a rendeletet a minisztériumban azzal magyarozták, hogy csak ez a révén lehet ellenesúlyozni az élősertés maximális árának folytonos kijátszását. A hentesek panaszkodnak, hogy a földmívelésügyi minisztérium új rendelkezése miatt a polgári fogyasztás céljaira most már egyáltalában nem tudnak sertéshez jutni, mert elrekvirálják a katonaság számára. A rendelkezésnek azonban van egy jó oldala az, hogy a maximális áron való rekquirálással lehetővé lehet lassankint szoktatni a henteseket a kimagyarázásról. Ugy érteudünk, hogy a rendelet kiegészítéséről a földmívelésügyi miniszter azt is ki akarja mondani, hogy mikor a hentesek bebizonyíthatóan kitudják mutatni, hogy súlyos kényesérhelyzetben lépték túl a maximális áron való vásárlást a hatóság kötelezheti a sertések eladóját a különbözöt visszafizetésére azonkívül az eladót árdrágítás címen külön meg is büntetik.

— A szántóföldek katonai megmunkálása. A honvédelmi miniszter a „Gazdaságvétség” értesítése szerint fontos akélett indított a szántóföldek megmunkálásának biztosítása érdekében. A miniszternek ugyanis tudomásra jutott, hogy egyes vármegyékben munkáskész hiánya a legközelebből érdekelte földművelőknek olyan nagyobb területeket hagytak megműveletlenül, amelyeknek megművelését

és gazdasági hasznosítását a háber alatt nem csak közgazdasági hanem a katonai legfontosabb érdekek is feltétlenül követelik. Ennélfogva felelt a megyei munkabizottságokat, hogy a működési területén esetleg található azokat a földket melyek a kézi és fogatos erőknek a m. kir. minisztérium 1916. évi 600. M. E. számú rendelete értelmében történt felhasználása és a katonai szolgálat alól felmentett megmunkáltnak az 1916. évi 3000. eln számú körrendelete értelmében törzént igénybevétele után sem voltak megművelhetők a birtokviszonyok (földbirtokos neve, mivelési ága a rendelkezésre való vatómag, gazdasági felszerelés számbavehető állattalomány az elhanyagolás oka) részletes feltűntetésével hozza jelentésük be. Egyúttal tegyenek hozzá javaslatot az iránt, hogy a szőbenforgó területek katonai munkaerőkkel való megművelésére a különböző helyi gazdasági viszonyoknak figyelembevételével, mi módon volna fogaratosítható.

— Színes aprópénz Debrecenből írják: A kereskedelmi forgalomban érezhető aprópénzhiányon ötletes módon segítettek a debreceni kereskedők. Egy uagyobb vég 5 10' 20' és 25. filléres bannokat nyomtattak, melyeket a vásárlásnál rendes vevőinek réz és nikkell pénz helyét adnak vissza. A bann szövege ez: „Ezen út a vány felmutatója... fillér törvényes ércpénzt fizetek.” Minthogy üzletek vevőközönsége nem idgenkedik a bannok elfogadásától, már több nagyobb kereskedő cég követi ezt az újítást s így különféle színű aprópénzt pótló papírjegyek kerültek forgalomba Debrecenben.

— Jótékonyág. Nyisztor Ferencné makói asszony egy szegény menekült családnak 16 koronát, 1 kacsát, 5 kiló tarhonyát s más élelmiszert adományozott.

— Ausztriában megüzintetik a téstalisztet Bécsből jelentik: A Haditermény Részvénytársaság elhatározta, hogy a kormányzat azt fogja javasolni, hogy a borsból a jövőbeli három százaléknál dara kiörlés után csak sima lisztet állíttasson elő, ami azután megszüntetné a téstaliszt készítését. Árpából husz százalék főzöliszt és hatvan százalék kenyérliszt örleendő. Az utóbbit abban az esetben ha az első kísérletek kedvező eredménnyel járnak általában kötelezően ugyanannyi nemes lisztet keverve a kenyérgyártásra kell fölhasználni. A zabbal való kísérletek alapján kitűnt, hogy még ötvenszázalékos kiörlés mellett is jó kenyérlisztet, ad azonban a zabot egyenlőre csak az e célra berendezett majmokban pörkölt állapotban fogják kiörölni.

— A spárga rekquirálása. A spárga rekquirálása ügyében a polgármester ma a következő hirdetményt tette közzé. A hadiszolgáltatásokról szóló 1912. LXIII. t. c. 24 és 27. § a alapján a kender-

zsineg készleteknek hadi célokra való igénybevétele és beszoigáltatása tekintetében a következőket rendelte el. 1. §. Mindenok, akiknek birtokában vagy őrlésében 1-2 m. m. vastagságú kenderzsineg készletek vannak, kötelesek készleteiket, amennyiben azok 1 kgr. nál nagyobbak, legkésőbb 1916. október 21 napjáig a 2. értelmében beszoigáltatni. A papirzsineg készletekre az igénybevétel nem terjed ki, ezeket tehát nem kell beszoigáltatni. Azon iparosok, akik kenderzsineget saját üzelmükben iparikkal e állítására használják fel, kenderzsinegkészletük felét megtarthatják. Indokolt esetekben a kereskedelemügyi miniszter a beszoigáltatás kötelezettsége alól felmentést adhat. Nem terjed ki a beszoigáltatás kötelezettsége a háztartásokban lévő kenderzsineg készletekre. Az állami intézmények, közhatóságok, törvényhatóságok és községek birtokában lévő készletek felől külön ténik intézkedés. 2. §. Az 1. §. alapján beszoigáltatandó készletek a községi előjárásához (a polgármesterhez) szállítandók be. Akiknek beszoigáltatandó készlete 25 kgr. több készletét közvetlenül a 3. §. ban megjelölt katonai hatóságnak küldheti be, erről azonban a polgármester köteles értesíteni. A szállítási és csomagolási költségeket a katonai igazgatás a (polgármesternek, vagy ha a készlet a 2. §. utolsó kezdése alapján a fél küldi be, ennek megtéríti. Az 1. §. értelmében beszoigáltatandó kenderzsineg készletekért az ilyen zsineget előállítóknak (gyárosoknak) kilogrammonként 850 korona, másoknak pedig kilogrammonként 950 korona térítés jár. A térítést a cs. és kir. katonai parancsnokság hadbiztonsága pórtatakarék pészár utalja ki. Aki a jelenrendelettel hadi célokra igénybeveve tárgyalta a jelen rendelet ellenére be nem szolgált, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, hihágást követ el, és két hónapig terjedhető elzárással és 600 korona p. n. büntetéssel büntetendő. Ez a rendelet kihirdetése napján lép életbe. Hatálya kiterjed a magyar szent korona országainak egész területére.

— Meghívás. A kereskedelemügyi miniszter ur új fenn megrendelést óhajt tenni a hadsereg részére, erre a csizmadia, cipész és szíjgyártó iparosokat vasárnap okt. 29-én délután 3 órára az ipartestület helyiségében megjeenni sziveskedjenek, a hol a leirat ősmertetni fog. Az elnökség.

— Ertesítés. Szives tudomására hozzuk, a tisztelt közönségnek, hogy a főtéri három gyógyszerár közül, a mai vasárnap délután 1 órától hétfő reggel fél 8 óráig Breuer Zoltán szolgálja ki a gyógyszereket. Délelőtt azonban mind a három gyógyszerár.

AKIK VISSZAJÖTTEK...

Akik visszajöttek hazulról a frontra,
Mindeniknek ajka csak a panaszt ontja,
Azt mondják, hogy otthon nincs rendben a széna,
Hogy mindenki mulat, hogy az élet léha!

Akik visszajöttek, búsan panaszoják,
Hogy otthon az erényt a sárba tiporják,
Hogy a háztűzhely szentsége csak álom,
Megborzad a lélek a rút valóságban!

Akik visszajöttek, öregek, legények,
Sohajtozni, sirni tudnak csak szegények,
Egyik elsirassa a tovatűnt álmat,
A másik a régi, vesztett boldogságot.

Vigyázatok otthon könnyelmű leányok,
Az itt kiömlő vér áttokként hull rátok!
Vigyázatok otthon hütlenné lett lelkek,
Az Isten előtt még számolni kell nektek!

KONCZ BÉLA.

Közéleti hívtalról.

mi kritikánk.

Diktátort gondoltunk, hogy jön majd a segítségünkre, és az teljes hata ommal hívaló tudással, még kíváobb elszántsággal belevág a mai szállott közgadsági helyzetbe a vasmarokkal, vasséprővel veri szét a harcosokat, a szaro ókat, a nemzet hiénáit, mert mások nyomorából, könnyeiből, szenvedéseiből szerzik meg a maguk urhalmáságához szükséges sáncszereket, milliókat.

Es kaptunk egy élelmezési bizottságot s ennek élére állítják a háboru két év alatt számtalanszor leviszázott fő dmvélségi minisztert, melléje, vagy alárendelik egyik, a korteskodási szaktudományból fényesen leviszázott főispánt, adnak hozzájuk egy csomó miniszteri tanácsost osztálytanácsost, titkárt, segédtitkárt, fogalmazót, segédfogalmazót, gyakoronokot s miegyebet s a nagyélelmezési probléma meg van oldva.

Most már van élelmezési hivatal, vagy bizottság, most már ne zugolódják senki, most már bo-dog lesz a magyar. Dehogy lesz, dehogy lesz! Nem hivatal, vagy bizottság kelet nekünk, hanem rend. Azok pedig, akik a mai rendetlenséget csinálták külön-külön egyes miniszteriumokban, ha egy hivattalá sürüstik őket, akkor se fognak rendet teremteni.

Nem új hivatal kellett nekünk, mert hisz az eddig is sok volt, hanem egy új ember, akinek van esze, van szive, — van széles látó-

tókora, önnáló felfogása, kezdeményező képessége, van ereje, bátorsága belenyulni a drázafelekbe — és főként: van elfogulatlansága felülbírálni az intézkedéseket, kiválogatni a jókat, megsemmisíteni a be nem váltakat. Erre pedig nem új hivatal, de olyan ember kellett volna, aki a mai rendszer cselekedeteiben nem részes, aki a mai kormányzati intézkedésekkel szemben elfogulatlan, akinek nincsenek pártpolitikai ambíciói. Ilyen, de csakis ilyen ember oldhatta volna meg Magyarország köze látási problémáját úgy, hogy bármédig is tartana a háboru, — ha nem usznánk ssirban, vajban, de nem is nyomorogna senki az országban, sem a szomszédban. A különböző osztály-önérdekek legyőzése azonnal rendet teremt.

A magyar terme ő árdragítása azonnal megszűnik, amint az egymásra licitáló ügynökhordát a nyakáról lesavarják. Less mindenünk azonnal, amit hazánk földje csak megtermel. Nekünk is elég lesz, jut a szomszédoknak is és nem is less drága. — Pártpolitikai alapon, a közelelmezési kérdést Magyarországon soha se fogják megoldani, — legfeljebb még inkább elrontják.

Keresünk a „Makói Független Ujság“ 1916 január 5, február 1., 6. és 14-iki, március 13-iki, valamint a május 2-iki példányából egy-egy számat. Akinek megvan, sziveskedjék behozni kiadóhivatalunkba.

REGÉNY

Egy világváros rajzolat.

(1802)

128. fejezet.

Egy játékos, aki nyer.

A croupier látta ugyan, hogy a tárcsa még meglehetősen tömört, de azért mégis rávette kezét a tekintetével kérdé: Szabad e megolvasni?

— Tessék! bólintott a fejével Romlaky.

A croupier megolvasa a tárcsában lévő pénzt: éppen százezer frank volt. Most úgy állott a dudolog, ha nem üt be a kártya: a pénz eluszik, ha pedig beüt, akkor a betét tiszteresét nyeri, tehát ke-rek összegben egy millió!

Az igazoltóság tetőpontra hágott. Ilyen tétel még Monacóban is ritkaság, egy millió nyeremény meg éppen lehetetlenülégszámba megy! A kerék forogni kezdett, mindenki visszafajtott légzettel figyeit, magát a croupiert is cserben hagyta szokott hidegvére. A nagy tétel hallatára a szomszéd termekből is átjöttek, sőt a játékbank igazgatóságának jelenlévő tagjai is a zöd asztal köré csoportosultak s várják, hogyan fordul a kocka! Mert egy milliót vesztetni nem gyerekség!

(Folyt. köv.)

! Nagy megtakarítás! Üzleteknek, gyáraknak mal-moknak és gazdaságoknak.

A létező legjobb és legtartósb

PAPIRSPARHAT

Csomagolásra 2, 2 1/2, 3 és 4 mm. vastagságban kg-ként K 350, 100 kg. K 340—.

Postacsomagokhoz kg-ként K 420, 100 kg. K 400—.

Szólőkötözéshez (2 és 2 1/2 mm.) kg-ként K 350, 100 kg. K 340.

Zsákzsinegnek 4 mm-esből vágyva és kötegelve kg-ként K 360, 100 kg. K 350— árban szállítja pécsi raktárainból utánvétellel a

Pécsi Kereskedelmi és Iparbank R. T. áruosztálya Pécs. 5 kg-nál kevesebb nem küldhető.

Papirkötelek.

Elismerő nyilatkozatok, Nagyobb rendeléseknél engedély.

Ideálisan szép üde arcbőr

Máshol sehol, csak kizárólag fehér és crém színben, Ideál-szappan.

ma már egyedül a Kudar-féle Makói Ideál crémmel, Ideál arctej ápolásával érhetünk el, 1000-nél több elismerés bizonyítja, hogy pattanást, arcvörösséget, májfoltot, szeplőt elmulaszt védve van. tégely Ideál-crém. üveg Ideál-tej, Ideál-pouder rózsa, Kudar Lajos gyógyszerháza, Makó-Ujváros.

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók Pallagi-cégnél

Makói Urania Színház

Vasárnap, 1916. okt. 29-én,

TetemrebivásArany János b. Ildája után
4 részben.**A papa kedvence**
Vigjáték.**HABORUS HIRADÓ**Négy előadás! 4 5¹/₂, 7 és 9
órákor.

Ho nap:

Jó éjt Muki

Csak fe nőeknek.

Közel földKözel a városhoz az Ilvsvski
féle földemből, a Jángor mellett**4 h. föld,**hagyma alá kiadó. Értekezni
lehet:**Fe enci Sámuelnál,**

Majláth-utca 11. u. szám alatt.

Eladó ház.Soványi-ut 1 szám alatt a csösz
ház mellett levő HÁZAM,
szabadkézből eladó.Értekezni lehet, a fenti szám
alatt.

Egy

jóravaló asszonyegyszerű háztartás vezetésére
kerestelik egy családhoz.
Cim a kiadóban,

Egy

hasas disznó

eladó. Cim a kiadóhivatalban.

**Buza, árpa és
hereszóra polyva**
jutányos áron eladó**Mand Zsigmondnál.****Tarhonya készítő****muakasnök
és munkások**felvételre jelentkeznek ma
vasárnap d. u. 4 órákor
az**Eckhardt féle
kenyérgyárban.**Ratkai Ferenc gőzeket tulajdonos
gabona vagy hagyma föld
elszámására elvállalugyanott arankamentes heremagot
nagyban és kicsinyben kaphatók.
Értekezni lehet: Váradi utcai ven-
dégüljében 48. szám alatt**Egy kisasszony**egy 4 éves gyermek melé felvéte-
lik. Cim a kiadóhivatalban.**Értesítés.**Fogkoronák, hidak, egész fog-
sorok, szájpaddás nélkül, arany-
ból, platinából**fogtömések**ezüst amalgamból és a fog
színével azonos porcellánból.
Fogkövek eltávolítását, fogak
fehérítését és hibás fogsorok
átalakítását elvállalom, 23 éves
fogtechnikusi gyakorlatom alatt
10 év óta Budapesten és
Berlinben is szerzett tapaszt-
alataim felbátorítanak arra,
hogy ezen szaktudásomat a
nagyérdemű közönség becses
figyelmébe ajánljam.

Teljes tisztelettel:

Seress Györggvizsgázott fogtechnikus, Uri-
utca, Böhm-féle ház, Makón.**Marhabőrt,**lőbőrt, juhőrt, nyulbőrt, bérány-
bőrt, csikőbőrt és mindenféle
bőröket és gyapjút, a legma-
gasabb napi árban vesznek.**Löwenstein Armin**Deák Ferenc-utca 48 szám.
Fácskai bormérés mellett.**POOR ENDRE**

gyógyszerésznő kapható Makón

VILMA-CREMgyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer: szepülő, máj-
folt, ar-, késvörösség és min-
denféle bőrtisztító hatás ellen.**Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajjiftó szer.**Ára: Vilma-crém 1 korona,
Vilma-hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill, Hajjiftó 1 K.
Ezen piperezerek több kiállításán
érmekkel lettek kitüntetve.A Makói Önszegélyező Egy-
let mint szövetkezet, (Hunyadi-
utca, makói takarékpénztár
épület) ujonnan megnyit**zálogintézte**a legmérsékeltőbb kamatláb és
legelőnyösebb feltételek mellett
 kölcsönöket adékszerekre, arany és ezüst-
neműekre, értékpapírokra,
sorsjegyekre

és egyéb ingóságokra

Takaréktári osztálys kölcsö-
nöket folyosít előnyös kamatláb
és fizetési feltételek mellett
ingatlanokra, váltóra és köte-
lezvényre.Hivatalos órák d. e. 9—12-ig
d. u. 3—5-ig.**Jó és olcsó**munkát ha óhajt, forduljon
teljes bizalommal az alant irt
céghez. Üzletemben ruhatisz-
títást, javítást, átalakítást**női és férfi ruha-
neműekben elvállalok**Kivánatra házhoz megyek.
A n. é. közönség szives párt-
fogását kérve, vagyok kiváló
tisztelettel:**Nagy István**

szabó-mester, Hajnal-utca 14.

**Kiadó hagymaföldek
közel a városhoz
Iritz Miksánál.****Egy birka**

eladó. Cim a kiadóban.

**Eladó földek Vere-
besben és Bónomban**

Értekezni lehet:

Iritz Miksánál.**Borbély üzlet
kiadó**A Stolc-féle főtéri borbély üzlet
helyiség. teljes berendezéssel
együtt haszonbérbe kiadó. Bö-
vebb felvilágosítást ad,**Iritz Samuoná**

Kazinczy-utca 2. sz.

Uj kocsikat, vetőgépeket, tü-
kőrcél ekéket darálókat, bo-
ronákat, gépolajokat és kocsi-
kenőcsöt legelőnyösebb árban
szállít**Glück Samu**

gépraktára.

Egy félhízásban levő

Disznó

eladó. Hajnal-utca 13 sz. a.

Föld hagyma alá

Igen kitűnő minőségű

**20 katasztrális
hold föld**hagyma alá, esetleg egy
társaságnak is, olcsón és
rendkívül kedvező fizetési
feltételek mellett bérbeadó.**csotog örökösön eladó**

Értekezni lehet:

Özv. Dr. Kiss Pálnéval
Hajnal-utca 13. sz. a., vagy
a „Makói Független Ujság”
kiadóhivatalában.**Makulatur papir**nagyban és kicsinyben kapható
A „Makói Független Ujság”
kiadóhivatalában.